



LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410162 Snöfleboda



Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Ulrika O Widgren

Bevarandeplan för Natura 2000-området**SE0410162 Snöfleboda**

Kommun: Olofström

Områdets totala areal: 6 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2017-10-30

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2017-11-01

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2000-07-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm**Naturtyper och arter som ska bevaras i området:**Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

9160 - Näringsrik ekskog

91E0 - Svämlövskog

1383 - Hårklomossa, *Dichelyma capillaceum***Bevarandesyfte**

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Snöfleboda bidrar till att uppfylla miljömålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

I Snöfleboda är det prioriterade bevarandevärdet ekskogen med sin rika förekomst av mossor och lavar, så som lunglav (rödslitad som nära hotad). Skogen präglas av naturlig dynamik. Vårfloran är väl utvecklad och skogen är utpekad nyckelbiotop av Skogsstyrelsen.

Beskrivning av området

Snöflebodaån rinner fram i en nord-sydlig, stundtals mycket markerad sprickdal. Natura 2000-området Snöfleboda utgörs av en mindre ädellövnaturskog på åns västra sida. Berggrunden, som består av ögonförande grå gnejsig granidiorit, går i dagen på någon enstaka plats, men överlagras

i övriga delar av sandig morän, bitvis rik- eller storblockig. Området ligger cirka 75-95 meter över havet och utgörs av några höjdparter med fuktiga svackor emellan, där grundvatten tränger fram. Häradskartan från början av 1900-talet anger att området även då var lövskogsklätt, liksom merparten av kringliggande marker. Det rådde dock sannolikt betydligt mer öppna förhållanden än idag, eftersom det i området fortfarande står kvar gamla lindar, vilka tidigare varit hamlade. Dagens skog domineras av avenbok, med större inslag av ek, samt förekomst av lind, lönn, bok och enstaka gran. I buskskiktet växer bland annat hassel. Det finns relativt god tillgång på död ved i olika former samt hålträd.

I öster gränsar området mot Snöflebodaån, som vid hög vattenföring översvämmar den intilliggande låglänta skogen. Trädskiktet domineras här, liksom i andra fuktstråk inom området, av al och björk. Natura 2000-områdets fältskikt är rikt, med arter som lundstjärnblomma, vätteros, vårärt, blåsippan, svart trolldruva, gullpudra, myskmadra, missne och bäckbräsma. Bland kryptogamer noteras bland annat svamparna hinnskevling, cinnoberspindling (nära hotad), slöjroksvamp (sårbar) och igelkottsröksvamp, samt lavarna mörk kraterlav (sårbar) och lunglav (nära hotad) i området, varav den sistnämnda här har en av sina största kända förekomster i länet. Vid ån växer hårklomossa (nära hotad), som i Snöflebodaån även den har en av sina största förekomster i länet. Vintertid kan strömstaren ses sitta på stenarna och då och då dyka i forsarna efter föda.

Vad kan påverka negativt

Skogen

- Skogsbrukåtgärder i anslutning till området kan leda till att värdefulla element eller strukturer försvinner och att ljus- och fuktförhållanden förändras så att arter påverkas negativt.
- Fragmentering av biotoper kan leda till minskad kontakt mellan områden och ökad kanteffekt på mindre objekt.
- Konkurrens från gran och bok.

Hårklomossa

- Åtgärder eller verksamheter i eller i anslutning till ån som riskerar att förändra åns hydrologi, hydrokemi, vilket resulterar i uteblivna eller onaturliga vattenståndsfuktuationer, kan påverka hårklomossan negativt.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29 §§).

Skydd för området

Området är avsatt som biotopskyddsområde sedan 1994 i beslut av Skogsstyrelsen. Enligt 7 kap 11 § miljöbalken får man inte bedriva verksamhet eller vidta åtgärder som kan skada naturmiljön inom ett biotopskyddsområde.

Behov av åtgärder

Den exakta förekomsten av hårklomossa inom området behöver inventeras.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

9160 - Näringsrik ekskog

Areal: 5,7 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Vid Snöfleboda utgörs sluttningarna av naturskogsartad ädellövsskog, som domineras av avenbok. Där finns även ett betydande inslag av andra trädslag som ek, lind, lönn och bok. En del äldre träd, främst lind, bär spår av tidigare hamling. I buskskiktet finns förutom viss föryngring av ovan nämnda trädslag även hassel. Fältskiktet är rikt med arter som vätteros, lundstjärnblomma, vårärt, blåsippa, svart trolldruva, gullpudra och myskmadra. Bland kryptogamer återfinns bland annat hinnskivling, cinnoberspindling (nära hotad), slöjröksvamp (sårbar) och igelkottsröksvamp, samt lavarna mörk kraterlav (sårbar) och rik förekomst av lunglav (nära hotad). Det finns relativt gott om död ved i olika former och nedbrytningsstadier samt hålträd.

Bevarandemål

Arealen av näringsrik ekskog ska vara minst 5,7 hektar. Småskaliga naturliga processer, som till exempel trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning ska påverka dynamik och struktur. Det ska finnas gamla träd och föryngring av nya träd som efterträdare av ek. Bok ska inte tillåtas ta överhanden. Det ska finnas gamla träd, död ved i olika former inklusive levande träd tämligen allmänt med döda träddeklar och gamla träd med grov bark, skador, håligheter, mulm eller döda delar. Solexponerade, varma och vindskyddade miljöer och strukturer ska förekomma genom en mosaik av täta respektive öppna och glest beskogade delar. Gran, buskar och sly ska inte tillåtas ta överhanden eller skada de biologiskt gamla och värdefulla träden i området. I fältskiktet ska växa bland annat storrans, svart trolldruva, myskmadra och vårärt. Typiska arter av mossor och lavar, såsom fällmossa, guldlockmossa, porellor, klippfrullanina och plattfjädermossa, lunglav, bårdlav, bokvårtlav, havstulpalmlav och gryinig filtlav, ska förekomma allmänt till rikligt i hela området.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet är mycket gott.

91E0 - Svämlövskog

Areal: 0,3 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Vid Snöfleboda finns aldominerade, alluviala (svämmade) lövskogar i låglänta partier utmed Snöflebodaån. Trädskiktet domineras av al med viss sockelbildning och det finns en del död ved i området. I fältskiktet har missne och bäckbräsma noterats. Hårklomossa har påträffats vid nyckelbiotopsinventering längs vattendraget.

Bevarandemål

Arealen svämlövskog ska vara minst 0,3 hektar. Vattenståndet ska variera på ett naturligt sätt och översvämningar ske regelbundet och säsongsvis, vilket påverkar skogarnas dynamik och struktur. Lövträd ska utgöra ett dominerande inslag. Det ska finnas gamla träd och föryngring av nya träd som efterträdare av framförallt al. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Det ska finnas död ved i olika former inklusive levande träd med döda träddeklar. Bäckbräsma och missne ska förekomma i svämlövskogen och hårklomossa ska växa i livskraftiga bestånd längs stränderna.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet i området bedöms som gott.

1383 - Hårklomossa, *Dichelyma capillaceum*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Hårklomossa växer normalt på stenblock, trädbaser och basen av buskar (framförallt pors) utmed stränder av sjöar och långsamt rinnande vattendrag där vattennivån har stora och naturliga fluktuationer. Mossan är knuten till den zon som översvämmas och dränks varje år och växer bara vid stränder med ganska stor vattenståndsamplitud. Inom Natura 2000-området Snöfleboda har mindre bestånd av hårklomossa påträffats på två dellokaler i kanten av Snöflebodaån. Arten har ett av sina starkaste fästen i länet i ån.

Bevarandemål

Populationen av hårklomossa ska vara stabil eller ökande sett till antalet individer och mängden substrat med förekomst av arten. Området ska ha en naturlig hydrologi med naturliga vattenfluktuationer som innebär högvatten under vinterhalvåret och lågvatten under sommaren, samt bibehållen beskuggning av stränderna. Naturliga hydrologiska processer i vattenmiljöer ska även påverka skogens dynamik och struktur. Lövträd ska utgöra ett dominerande inslag i strandkanten och det ska finnas gamla träd av al eller ask med socklar och buskar av vide eller pors. Mindre vattendrag, som är hårklomossans livsmiljö, ska bibehållas i gynnsamt tillstånd enligt de bevarandemål som är formulerade naturtypen.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet är gott. En noggran inventering av den exakta förekomsten av arten inom området är angelägen.

Dokumentation

ArtDatabanken. 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala. Artportalen, www.artportalen.se (uttag 2017-03-31).

Länsstyrelsen i Blekinge län. 2013. Övervakning av epifytiska indikatorarter i utvalda nyckelbiotoper under åren 1997-2009, 2013:5.

Naturvårdsverket. 2012. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.

Skogsstyrelsen. 1992. Nyckelbiotop. Ärendebeteckning: N 209-1992.

Skogsstyrelsen. 1994. Biotopskyddsområde. SK19-1994.

Skogsstyrelsen. 1996. Sumpskog. Objekt ID: 3048402.

Sveriges Geologiska Undersökning. 1982. Berggrundskartan och strukturgeologiska kartan 3E Karlshamn NV. SGU Serie Af nr 135.

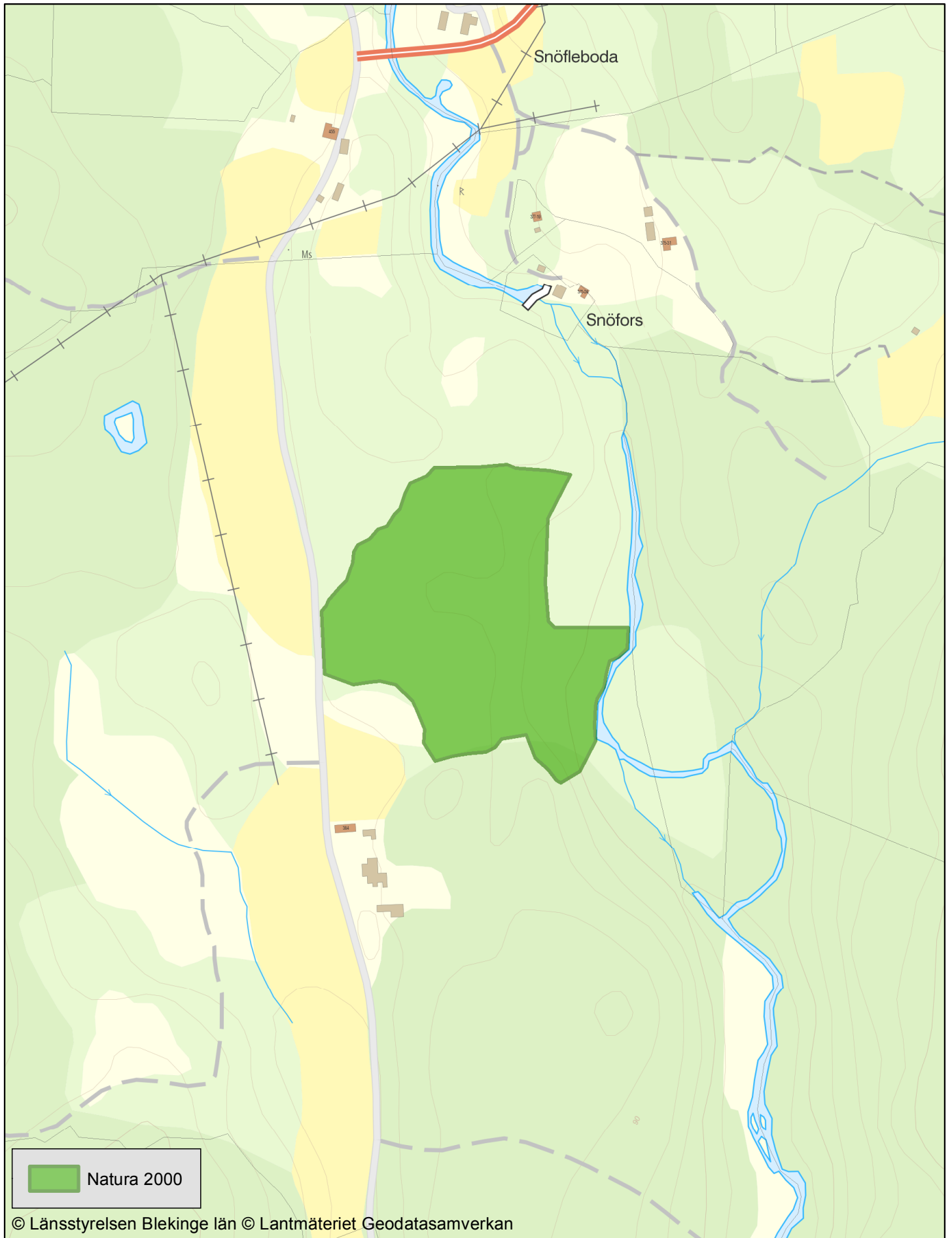
Sveriges Geologiska Undersökning. 1999. Jordartskartan 3E Karlshamn NV. SGU Serie Ae nr 136.

Bilagor

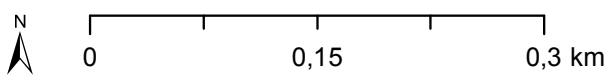
Bilaga 1. Områdeskarta



Natura 2000 - SE0410162 Snöfleboda



© Länsstyrelsen Blekinge län © Lantmäteriet Geodatasamverkan



Kartskala 1:5 000